

Výzva k vyvěšení moravské vlajky

na radnici dne 5. července 2017

Moravská národní obec, z. s.

IČO: 72064072

Sídlo: Jetelová 498/13, 644 00 Brno-Soběšice

www.zamoravu.eu | info@zamoravu.eu

Vážení představitelé obcí, měst a krajů,

dovolujeme si Vás tímto dopisem požádat, abyste se připojili k tradici mnoha obcí a měst, které každoročně 5. července, v „Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje“, patronů Moravy a spolupatronů Evropy, vyvěšují na budově úřadu moravskou vlajku. Připomenete tak občanům tisíciletý odkaz historické země Moravy, její civilizační poslání pro velkou část světa a základ naší státnosti. Důstojným symbolem těchto tradic a hodnot se stala žluto-červená moravská vlajka, občany oživená po roce 1989 (viz příloha). V roce 2010 ji na Velehradě slavnostně požehnal Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký a metropolita moravský. Do úspěšné iniciativy „Za vyvěšování moravské vlajky“ na radnicích, kterou pravidelně organizuje náš spolek, se od roku 2010 zapojilo již

1232 obcí a měst.

Tento počet se přibližuje dvěma třetinám všech obcí na území Moravy. Ve výčtu nechybí žádný ze současných administrativních celků – od kraje Jihočeského, Pardubického, přes Vysočinu, Olomoucký, Moravskoslezský, Zlínský až po Jihomoravský. Úctu k dějinám Moravy tak vyjadřují obce bez rozdílu velikosti, od nejmenších osad po největší moravské město Brno s jeho místními částmi a Jihomoravským hejtmánstvím (viz příloha). Vyvěšováním moravské vlajky vyjadřují podporu moravským tradicím a hold společné historii rovněž obce ve Slezsku, v Čechách i v zahraničí. Vlajka se stala oblíbenou součástí veřejného života – zdobí obydlí spoluobčanů i krajanů v cizině, je používána sportovními kluby, jejich fanoušky a spolu s vlastenci cestuje po celém světě.

Moravská národní obec | www.zamoravu.eu | Jsme nepolitický spolek založený v roce 1985. Naším cílem je posílení moravského povědomí a sounáležitosti k Moravě. V oblastech historie a dalších oborů disponujeme odborným zázemím nejen z řad vlastní členské základny. Pořádáme besedy, přednášky a setkávání na památných místech Moravy. Během roku organizujeme dvě velké kulturně-historické události: na jaře „Moravský den“ v Olomouci, konaný pod záštitou primátora města Olomouce, na podzim „Den za Moravu“ v Brně, konaný pod záštitou hejtmána Jihomoravského kraje. Pravidelně na ně zveme představitele samospráv z celé Moravy. Naši zásluhou jsou umístěny také zvláštní dopravní značky, upozorňující na průběh historické moravské zemské hranice. V loňském roce jsme zahájili novou mediální anketu „Osobnost Moravy“. Nominaci přijalo dvacet významných tváří kulturně-společenského života. Vítězem prvního ročníku se stal PaedDr. Jiří Jílik. Dalšími oceněnými jsou Jarmila Šuláková a Iva Bittová. Máme také několik partnerských organizací. Činnost našeho spolku byla dvakrát oceněna Ministerstvem kultury ČR.

Moravská vlajka | www.vlajka.moravy.eu | Moravskou vlajku (prapor) tvoří vodorovná bicolóra v zemských barvách žluté a červené (horní pruh je žlutý, spodní červený). Tyto

barvy, spolu se zemským znakem, přijala v roce 1848 moravská zemská sněmovna většinou svých demokraticky zvolených poslanců – slovanského i německého jazyka. Přestože si později obě skupiny vlivem nacionalismu oblíbily vlastní „národní barvy a symboly“, žlutá a červená byly nadále vnímány jako tradiční, celozemské, neutrální a nadčasové. K moravským barvám žluté a červené se přihlásily například i pruhy vlajky Brněnské diecéze Moravské církevní provincie. Nejrozšířenější variantou moravské vlajky je v posledních desetiletích žluto-červená bicolóra s privilegovaným zemským znakem uprostřed – žluto-červeně šachovanou orlicí na modrém štítu, která sjednotila občany hlásící se k moravské identitě. Znak a barvy tak symbolizují snahu o uchování moravské kultury a zemské svébytnosti. Užití modré vlajky s bílo-červeně šachovanou orlicí uprostřed, tj. po vzoru středověké markraběcí standarty, považujeme v souladu s odborníky za nevhodné. Tento typ praporu zosobňoval výhradně osobní panovnickou, vazalskou a vojenskou moc nad Moravou a nikdy nevlál na budovách zemské samosprávy. V současnosti se jedná o účelový, uměle vytvořený produkt, který nabízí především jeden z výrobců vlajek v rámci své reklamní kampaně. Náležitou žluto-červenou moravskou vlajku, doporučenou odborníky na základě zvykového práva, lze získat například zde: „Moravský patriot“ | www.moravskypatriot.eu.

Vážení představitelé obcí, měst a krajů, rozhodnete-li se vyvěšovat dne 5. července (a v jiné významné moravské dny a svátky – viz příloha) vlajku Moravy, prosím, kontaktujte nás. Vaši radnici doplníme do naší interaktivní mapy a představíme na Facebooku. Svůj názor či vyznání Moravě můžete poskytnout také do našich webových rubrik „Podpora samospráv“ nebo „Sváteční slovo“. Všechny potřebné informace k vlajkové iniciativě (výzva, mapa, počet a seznam radnic, mediální ohlasy) naleznete pod příslušným ročníkem na adrese

Lenka Holoňová

1. místopředsedkyně Moravské národní obce
hlavní koordinátorka vlajkové iniciativy

Mobil: 604 527 832

E-mail: holanova@zamoravu.eu

www.zamoravu.eu/vyvesime

S přátelským pozdravem

Ing. Jaroslav Krábek

předseda Moravské národní obce

Mobil: 724 294 461

E-mail: krabek@zamoravu.eu

V Brně dne 9. února 2017

Výzva ke zpřístupnění památek

dne 5. července 2017

Moravská národní obec, z. s.

IČO: 72064072

Sídlo: Jetelová 498/13, 644 00 Brno-Soběšice

www.zamoravu.eu | info@zamoravu.eu

Vážený představitelé obcí, měst a krajů,

současně s iniciativou „Za vyvěšování moravské vlajky“ si Vám dovoluujeme navrhnout, abyste v den cyrilometodějských oslav, dne 5. července 2017, umožnili veřejnosti zpřístupnění místních muzeí a pamětihodností zdarma nebo se zvýhodněným vstupným. Věříme, že tím přispějete k tolik potřebnému poznávání naší vlasti a obohacení kulturního života. Od roku 2011 se této doprovodné akce zúčastnilo již

54 institucí.

Jestliže se k tomuto kroku rozhodnete, dejte nám, prosím, vědět.

O Vašem záměru budeme informovat veřejnost.

Lenka Holoňová

1. místopředsedkyně Moravské národní obce
hlavní koordinátorka vlajkové iniciativy

Mobil: 604 527 832

E-mail: holanova@zamoravu.eu

S přátelským pozdravem

V Brně dne 9. února 2017

Ing. Jaroslav Krábek

předseda Moravské národní obce

Mobil: 724 294 461

E-mail: krabek@zamoravu.eu

SEZNAM PAMÁTEK 2016

Bojkovice
Boskovice
Brno

Břeclav

Bučovice
Budišov nad Budišovkou
Bystrice nad Pernštejnem
Čechy pod Kosířem
Dolní Kounice

Fulnek
Holešov
Hynčice
Ivančice
Jemnice

Jevíčko
Klobouky u Brna
Letovice

Zámek Nový Světlav
Muzeum Boskovicka
Hrad Špilberk
Měniná brána
Moravská vesnička a betlém
Lichtenštejnský dům
Městské muz. a galerie Břeclav
Židovská synagoga
Zámecká věž
Zámeček Pohansko
Zámek Bučovice
Muzeum břidlice
Městské muzeum
Muzeum historických kočárů
Kláster Rosa coeli
Zámek
Židovský hřbitov
Židovská synagoga
Boží muka Cyrila a Metoděje
Šachova synagoga
Rodný dům Johanna G. Mendela
Muzeum A. Muchy a V. Menšíka
Kostel sv. Víta s podzemím
Zámek (Voj. muz. gen. K. Janouška)
Městské muzeum
Národopisné muzeum
Zámek

Loštice
Mikulčice
Mikulov
Mladějov na Moravě
Mohelnice
Nové Město na Moravě
Podolí u Uherského Hradiště
Staré Město pod Sněžníkem
Suchdol nad Odrou
Svitavy
Šumperk
Tišnov
Uničov

Velká Bíteš
Veverská Bítýška
Vlkoš
Zábřeh
Zbýšov u Brna
Znojmo
Ždánice
Žďár nad Sázavou (UNESCO)

Památník Adolfa Kašpara
Slovanské hradiště
Pěchotní srub MJ-S 29 „SVAH“
Průmyslové muzeum Mladějov
Muzeum Mohelnice
Horácké muzeum
Kaple sv. Ducha
Muzeum voj. historie a hist. Staroměstska
Muzeum Moravských bratří
Městské muzeum a galerie
Muzeum v Šumperku
Müllerův dům (Muzeum Tišnova)
Arboretum Paseka Makču Pikču
Expozice k dějinám minoritů
Muzeum baroka
Muzeum U Vodní branky
Radnice (půda a věž)
Šatlava (Muzeum vězeňství)
Městské muzeum
Jarošův mlýn – Muzeum řem. mlynářského
Military muzeum gen. Sergěje Jana Ingra
Muzeum Zábřeh
Muzeum průmyslových železnic
Hradiště sv. Hypolita
Minoritský klášter
Vrbasovo muzeum
Poutní kostel sv. Jana Nep. na Zelené Hoře

Erbovní privilegium pro Moravu

vydané Moravanům dne 7. prosince 1462 císařem Bedřichem III.

Císař Bedřich III. dovoluje Moravanům za válečnou pomoc, již jemu poskytli proti rakouské šlechtě, aby ve svém znaku místo orlice se šachy červenými a bílými, užívali orlici se šachy červenými a žlutými neboli zlatými.

Úplný překlad Mgr. Rostislava Svobody zde: <http://1.url.cz/TtH>

Faksimile listiny

Mgr. Jan Sudebník © 2017
Moravská národní obec, z. s.

Originál uložen v Moravském zemském archivu v Brně
ve fondu A 1 Stavovské listiny, inv. č. 368

Dějiny „zlaté a červené“ v datech

1357 – „Jen ti, kteří mají udělena znamení a znaky, je také výlučně užívají. [...] Každý může přijmout znak a znamení, nosit je a vymalovat je na svých věcech. [...] Je cennější mít znak udělený panovníkem, poněvadž je přednější před ostatními a jinými nemůže být zakázáno jeho užívání. [...] Je svatokrádeží přit se o moc panovníka. [...] Jaký (výhodný) důsledek má, jestliže je znak udělen panovníkem? Má to mnohou výhodu. Jestliže dva mají totéž znamení aniž je jasno, kdo je měl dříve a kdo později, má přednost ten, kterému je udělil panovník. Kdyby ve vojsku nebo na jiném místě nastala otázka, kdo má mít přednost, má jí mít znak toho, jemuž byl udělen panovníkem. [...] Jestliže se na korouhvi malují znaková zvířata, mají hledět k ratišti. [...] Strana přední a horní je vznešenější strany zadní a dolní. Vznešenější barva se má pokládat k ratišti. [...] Vznešenější barva má být nahoře a na té straně, jež hledí k nebi nebo dopředu, to znamená na té straně, jež směřuje k ratišti. [...] Zlatá barva je vznešenější nad ostatní a znázorňuje se jí slunce. Nic není vznešenější než slunce. [...] Červená či purpurová barva představuje oheň a je vznešená. [...] Modrá barva je třetí a představuje vzduch.“ [Bartolus de Saxoferrato]

1462, 7. prosince – „Proto s ohledem na řečenou úslužnost [...] pánů a urozených řečeného markrabství moravského prosbami, které nám přednesli, poskytujeme tuto zvláštní milost, totiž aby šachované orlice barva bílá na žlutou čili zlatou se změnila, [...] tak aby to markrabství moravské od teď napříště provždy nosilo a mělo šachovanou orlici barev červené a žluté neboli zlaté [...]. Takto uspořádaný erb řečené markrabství moravské, jak dříve užívalo a jím se pyšnilo, ve všech konáních vůbec podobně má užívat a těšit se z něj v budoucích časech navždy. Žádnému vůbec člověku tedy nebudíž dovoleno tuto listinu našeho svolení, přeměny a vůle porušit nebo jí jakkoli pošestilou opovržlivostí vzdorovat.“ [Cisár Bedřich III.]

1477, 18. června – Zemská pečeť Moravy.

1479, 25. července – Matyáš I. Korvín před přijetím za markraběte potvrzuje stavům jejich privilegia. Akt se opakuje vždy s nástupem nového panovníka.

1501 – Moravská zlato-červeně šachovaná orlice, vyobrazená na klenbě chrámu sv. Barbory v Kutné Hoře (Čechy).

1503 – Moravská zlato-červeně šachovaná orlice, vyobrazená na městské věži ve Vöcklabrucku (Horní Rakousy).

1523 – Městské zlato-červeně šachované orlice (podle zemského znaku), vyobrazené v právní knize města Znojma.

1530 – Městská zlato-červeně šachovaná orlice (podle zemského znaku), vyobrazená na knize počtů města Olomouce.

1608 – Zhotoven typář moravské zemské pečete podle vyobrazení zemského znaku z roku 1462.

1612 – Doložen pojem „zemské barvy“.

1628, 26. června – Cisár Ferdinand II. potvrzuje na žádost moravských stavů mj. i erbovní list císaře Bedřicha III. z roku 1462.

1634 – Moravská zlato-červeně šachovaná orlice, vyobrazená na bemí knize města Brna.

1640, 22. září – Cisár Ferdinand III. potvrzuje na žádost moravských stavů mj. i erbovní list císaře Bedřicha III. z roku 1462.

1689, 3. ledna – Cisár Leopold I. potvrzuje na žádost moravských stavů mj. i erbovní list císaře Bedřicha III. z roku 1462.

1699 – „Jistý anonym tvrdí, že má být moravský znak zlatě a stříbrně [sic] šachovaný, dovolává se privilegii.“ [Carl F. von Schertz]

1720, 17. října – Moravané potvrzují tzv. pragmatickou sankci. Dokument je stržen stavovskou pečeti, jejíž typář byl zhotoven podle vyobrazení zemského znaku z roku 1462. Pečeť je přivěšena na zlato-červeném závěsu.

1723 – Cisár Karel VI. při korunovačním ceremonálu výslovně potvrdil všechna privilegia a svobody, které udělil cisár Ferdinand II.

1728 – Žluto-červeně stuhu, vyobrazené na slunečních hodinách zemského domu.

1735 – Novou sněmovní síň na Dominikánském náměstí v Brně krásí červené potahy a koberce se zlatými lemy. Červené závěsy mají žluté šňůry. Na římsě nad trůnem markraběte je osazena zlato-červeně šachovaná orlice. Zemské služebnictvo nosí červenou livrej se zlatou obrubou a s pozlacenými knoflíky.

1781 – „Sem také jako zlatý hřeb práv urozených Moravy patří listina císaře Bedřicha, jejíž mocí slavné markrabství moravské obdrželo za znak baronů a jiných svých urozených za zásluhy tomuto císaři, které s pohotovou vůlí prokázali v čase vzpoury vídeňských a jiných urozených vévodství rakouského, že v jejich erbu se šachované orlice bílá barva, která se předtím malovala střídavě s červenou, mohla změniti na žlutou čili zlatou. Protože náhoda dosud většinou našich vlastenců její znalost tajila, celou a v úplnosti jí připojujeme, jak jí bylo možné dříve ze samotného originálu opsat.“ [A. Habrich]

1807 – Cisár František I. se rozhodl moravské stavy odměnit tím, že jim povolí nosit slavnostní uniformu podle barev zemského znaku. V návrhu moravsko-slezského gubernia byla livrej popsána jako červená se zlatým krumplováním a se zlato-červeně šachovanou orlicí na epoletách. Cisár ve svém reskriptu z 23. prosince 1807 uniformu povolil, ovšem orlici na epoletách (omylem?) uvedl jako bílo-červenou, což vyvolalo zmatky.

1818 – Zemské barvy jsou připevňovány na některých stavovských budovách v Brně.

1839, 9. ledna – „[Stavovská strana] nalezla, že ve velkém státním znaku je v modrém poli stříbrné a červeně šachovaný korunovaný orl popsán jako znak Moravy. Protože tento popis neodpovídá fakticky užívanému znaku v moravské provincii, kterým je zlato-červeně šachovaná orlice na modrém poli, [...] záleží pánům stavům na tom, aby v roce 1462 císařským povolením získaný zemský znak byl zachován a uchráněn.“ [Zemský výbor]

1848, 13. dubna – „Červená a zlatá, sbratření Moravané, necht je vaší vlajkou! Červená vlasteneckého plamene nadšení, zlatá nezlomné věrnosti císaři, sbratřenému Rakousku, to jsou harmonické barvy, to jsou do dále zářící barvy; to jsou barvy, které v politickém zvratu a sjednocení nevystavují pošmoumou šed, nýbrž živě jasnou žlutočervenou, rovnou slunci svobody, jež musí podpořit náš růst, musí nechat dozrávat náš rozvoj a učini jej zralým, plody naší jednoty.“ [Otto G. baron Hingenaus]

1848, 14. dubna – „Od dáвна má [Morava] své vlastní stavy a zemská práva, od r. 1535 svůj vlastní zemský řád, vždy mívala svůj vlastní od českého rozdílný znak, který r. 1462 nabyl nynější podoby.“ [Zemský sněm]

1848, 15. dubna – V aule vídeňské univerzity jsou přijati studenti a profesori z brněnského filozofického ústavu. Zanechali zde vlajku v moravských barvách.

1848, 14. srpna – Poslanec za Boskovice Josef Cibulka: „Protože zvláštnost země to žádá, navrhuji, aby se zde i zemské barvy vyznačily. Ačkoliv zemské barvy zlatá a červená pochází z nadání císaře Bedřicha ze 7. prosince 1462, přesto jsou z jedné strany odírány, z druhé přijímány. A protože se s těmito barvami pojí krásná památka, tj. byly uděleny zemi za udatnost, navrhuji, aby se zde vyznačily. Zmínka o tomto předavku se mi zdá potřebná, protože brněnská národní garda přijala tyto barvy, jakožto barvy zemské, do své kokardy. Navrhuji tedy tento dodatek: Barvy země jsou zlatá a červená.“ Poslanec za Strážnici Tomáš Čambala: „Podporuji tento návrh, aby se do budoucna při všech vyobrazeních, erbech a ve

všech zemských záležitostech, pravě zemské barvy užívaly.“ Poslanec za Jimramov Jan Chlumský: „Podotýkám, že pravě a prvotní zemské barvy byly červená a bílá, a že pozdější červená a zlatá byly uděleny stavům a ne zemi.“ Předsedající Karel Vojtkovský rytíř z Vojkova: „Podle nadací listiny císaře Bedřicha byly barvy červená a zlatá uděleny zemi.“ Rezoluce: „Země Moravská podrží svůj dosavadní erb co erb země, totiž: v modrém poli zlatem a červenou barvou šachovaného, napravo hledícího, korunovaného orla. Zemské barvy jsou zlatá a červená.“ [Zemský sněm]

1878 – Novou zemskou sněmovnu na Joštově ulici v Brně zdobí v siní i na průčelí moravská zlato-červeně šachovaná orlice, vyvedená v heraldickém šrafování. Zakládací listina budovy, ukrytá v kovové schráně za závěrečným kamenem, je převázána žluto-červenou stuhou. Záhaví dokumentu krásí emblém zlato-červeně šachované orlice. Skleněnou dózu na mince, tamtéž, chrání pečetní otisk podle vyobrazení zemského znaku z roku 1462 a žluto-červeně hedvábné nitě. [schrána nalezena v roce 2014 při rekonstrukci budovy]

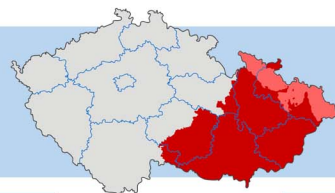
1880, 10. srpna – Moravské místodržitelství rozesílá starostům moravských měst zprávu, ve které jim sděluje, že v rozličných v zemi vydávaných kalendářích se jako moravské zemské barvy uvádí „zlatá, červená a modrá“, což je chybné. Správně má být jen „zlatá a červená“.

1895, 4. května – Přípravný výbor Národopisné výstavy československé v Praze žádá Moravský zemský výbor v Brně, zdali může v expozicích, kde bude prezentována také Morava, vyvěsit prapory v moravských zemských barvách, kterými jsou, dle jejich mínění, „modrá, bílá a červená“. Dne 10. května moravský zemský hejtman odpovídá, že moravské zemské zastupitelstvo pokládá za oficiální zemské barvy, včetně praporů, barvy „zlatou a červenou“.

1906 – „Moravská orlice má být šachovaná zlatě a červeně, a ne stříbrně a červeně. To proto, poněvadž dvomím dekretem z 22. června 1836 byla sice moravská orlice líčena jako šachovaná stříbrně a červeně, ale podle referátu 261/A z roku 1880 nic nepřekáží tomu, aby se za moravský zemský znak pokládala červeně a zlatě šachovaná orlice v modrém poli.“ [Carl Schornböck]

1915 – Tinkтуры moravské orlice ve státním (panovníckém) znaku jsou konečně shodné s tinkturami moravské orlice v zemském (stavovském) znaku. Moravský markrabě se po 453 letech oficiálně přizpůsobil zlato-červenému šachování orlice. Doposud ve svém erbu užíval bílo-červeně šachovanou orlici s klenotem, přílbou a příkrývadly tak, jak to znázorňovaly rozličné středověké i novověké erbovníky.

Zemská vlajka Moravy

Požehnána 5. července 2010 | Poměr 2 : 3 | Použití občanské

Mgr. Jan Studeník © 2017
Moravská národní obec, z. s.

Dne 14. srpna 1848 se usnesl moravský zemský sněm, aby se i do budoucna za pravé zemské barvy označovaly barvy zlatá (žlutá) a červená.

ZEMSKÉ BARVY MORAVY

Orel, respektive dravý pták, hrál u starých Moravanů velmi významnou nábožensko-rituální roli. Nejprve personifikoval vládu nebe a sluneční božstvo, později křesťanského Boha. Nákončí velkomoravských opasků nesou vyobrazení obřadu vypouštění dravce „přinášejícího království“ nebo orlice bránící kříž. Podle legend měli šachovanou orlici na svém erbu i prapuru již mýtičtí zakladatelé a králové Moravy – Marcomanus, Moravus i Marobud.

Od 13. století byla znkem Moravy bílo-červeně šachovaná orlice na modrém štítu, jejíž vzor byl bájně odvozen z chorvatského erbu. V roce 1462 byla císařem bílá tinktura kostek na žádost Moravanů povýšena na žlutou neboli zlatou.

Žlutá či zlatá představuje slunce. Ohlas solárního kultu nacházíme ještě v 15. století v moravském zemském právu, kde byla zachována starobylá sluneční přísaha, při níž se přísahající postavil proti slunci a pronesl přísaznou formuli. Žluto-červené stuhu či jiné slunné jinotaje velebí lesk stavů i vlasti např. na slunečních hodinách z roku 1728 na staré zemské sněmovně v Brně. Zlatý praporec bohyně Athény na nástrovní fresce z roku 1735 tamtéž odkazuje na moravskou barvu získanou udatností.

Modrá barva štítu znázorňuje oblohu. Nutno uvést, že modrá nebyla nikdy součástí oficiálních zemských barev. Zemská vláda na tuto skutečnost během 19. stol. několikrát poukazovala.

Červená barva symbolizuje oheň vlasteneckého zápalu.

Vlajka celosvětově reprezentuje moravskou identitu.

Byly jimi značeny sloupky i zemský majetek.

Hlavním motivem moravské vlajky je žluto-červeně šachovaná orlice na modrém štítu, kterou ve svém znaku mohou Moravané užívat již od roku 1462, a to na základě erbovního privilegia císaře Bedřicha III. Štít s orlicí je vložen do středu vodorovné bikolory, jež se skládá ze žlutého a červeného pruhu stejné šířky. Tyto heraldické barvy, odvozené z tinktur orlice, sloužily k reprezentaci zemských stavů již v období renesance a baroka.

Žluto-červený praporek vyvěšoval moravský zemský sněm při svých zasedáních a jiných slavnostních ceremoniích. Na jaře revolučního roku 1848 sehrál významnou politickou roli při obhajobě zemské autonomie a národního smíru. Verzi praporek se znakem uprostřed zmiňuje spisovatel Josef František Karas ve svém románu „Tonoucí hvězda mořská“ z roku 1925, ve kterém líčí události roku 1848 na malém moravském městě.

ZEMSKÝ ZNAK MORAVY

Illuminace na erbovní listině ze 7. prosince 1462. Moravský zemský archiv v Brně.

V modrém štítu je zlatě a červeně šachovaná, napravo hledící rozkřídlená orlice, se zlatou korunkou na hlavě, se zlatým zobcem, zlatými pařáty a s červeným jazykem. Strážcem štítu je postava anděla.

ZEMSKÁ PEČEŤ MORAVY

Pečeť moravských stavů na listině z 18. století. Moravský zemský archiv v Brně.

První písemná zmínka o moravské zemské pečeti pochází z 18. června 1477. Sněmovní pečete ze 16. až 19. století nesou vyobrazení anděla držícího zemský znak. Přivěšeny jsou na zlaté a červené šňůře.

Názory heraldiků a vexilologů

MORAVA

Žluto-červenou vlajku Moravy popisují nebo vyobrazují níže uvedené prameny

Žluto-červenou vlajku Moravy se znakem uprostřed popisují nebo vyobrazují níže uvedené prameny

1848 – HINGENAU, Otto Bernhard Gottlieb. *Ueber den vorstehenden Aufsatz: Separatismus*. In: Politisches Wochenblatt. Č. 1, 1848, str. 22-23.
– Protokol veřejného jednání při moravském sněmu zemském, dne 14. srpna roku 1848. In: Moravský sněmovní list. Č. 27, 1848, str. 213.

1863 – Erb a zemské barvy markrabství Moravského. In: Moravská orlice. Č. 158, 1863, str. 1.

1877 – KRAHL, Karl. *Wappen Österreich-Ungarn: Darstellung des Doppeladlers, umgeben von k.k. Marineflaggen, in rechtheckigem Rahmen mit den Wappen und Landesfarben aller Kronländer*. Wien: Kaiserlich-königlichen Hof- und Staatsdruckerei, 1877, grafika.

1878 – HELLMANN, Albert. *Tableau des österreichischen mittleren Reichswappens, der Abzeichen der Land- und Seemacht, sowie der Länder-Wappen*. Wien: Kaiserlich-Königlicher Schulbuchverlag, 1878, str. 13.

1880 – Cisař v Brně: Okrášlení města. In: Našinec. Č. 69, 1880, str. 2.

1883 – HEYER VON ROSENFELD, Friedrich. *Die See-Flaggen, National- und Provinzial-Fahnen sowie Cocarden aller Länder: nach offiziellen Quellen zusammengestellt und bearbeitet von Friedrich Heyer von Rosenfeld*. Wien: Kaiserlich-königlichen Hof- und Staatsdruckerei, 1883, tab. XVI.

1885 – LIND, Karl. *Städte-Wappen von Österreich-Ungarn: nebst den Landeswappen und Landesfarben*. Wien: Anton Schroll, 1885, tab. XV.

1887 – Zemské barvy Rakousko-Uherské říše. In: Pražský kalendář pro lid homický a hutnický 1888. Praha: Montanni spolek pro Čechy, 1887, str. XXXIV.

1888 – Zemské barvy v cisařství rakouském. In: Nejnovější moravsko-slezský domácí příteček Účitečtý občanský kalendář pro Moravu, Slezsko a Čechy na rok obývaný 1889. Bmo: Karel Winiker, 1888, str. 16.

1889 – MEYER, Hermann Julius. *Meyers Konversations-Lexikon. Eine Encyclopädie des allgemeinen Wissens*. 4. Sv. 11. Leipzig: Bibliographisches Institut, 1889, str. 105.

1893 – Zemské barvy. In: Kalendář Čechů vídeňských na rok 1894. Vídeň: Klub rakouských národností, 1893, str. 105.

1895 – MIKOLÁŠEK, Antonín. *Ríše rakousko-uherská: Pro dívky na opakování učiva ve škole probraného die čít. a různých pomůcek sestavit a vydal Ant. Mikolášek, řídící učitel v Osiku u Litomyšle*. Litomyšl: Antonín Mikolášek, 1895, III. oddíl, str. 7.
– STRÖHL, Hugo Gerard. *Oesterreichisch-Ungarische Wappenrolle: Die Wappen ihrer k.u.k. Majestäten, die Wappen der durchlauchtigsten Herren Erzerzogen, die Staatswappen von Oesterreich und Ungarn, die Wappen der Kronländer und der ungarischen Comitate, die Flaggen, Fahnen und Cocarden beider Reichshälften, sowie das Wappen des souverainen Fürstenthumes Liechtenstein*. 2. Wien: Anton Schroll, 1895, tab. XX.

1898 – HOLDEN, Edward Singleton. *Our country's flag and the flags of foreign countries*. New York: Daniel Appleton and Company, 1898, str. 141, 156-157.

1900 – Brün. Seehöhe 220 m. 95 000 Einw. (1890): *Landes-Wappen und Landes-Farben in Mähren*. Grottau: Wilhelm Knorr, 1900, pohlednice.
– HICKMANN, Anton Leo. *Geographisch-statistischer Taschen-Atlas von Österreich-Ungarn*. 2. Wien und Leipzig: Gustav Freytag & Berndt, 1900, tab. nečís.

1905 – *Bratři v království a zemská volební oprava v markrabství...* In: Národní listy. Odpolední vydání. Č. 321, 1905, str. 1.

1906 – *Slavnosti výzdoba v Mor. Ostravě*. In: Ostravan: Neodvyslý list ku hájení zájmů českého lidu na Ostravsku, Mistecku, Křavačsku a Valašsku. Č. 28, 1906, str. 2.

1910 – *Österreichische Bürgerkunde: Handbuch der Staats- und Rechtskunde in ihren Beziehungen zum öffentlichen Leben*. Sv. 2. Wien: Verlag der Patriotischen Volksbuchhandlung, 1910, tab. nečís.

1915 – *K otázce o vyvěšování praporů*. In: Moravská orlice. Č. 127, 1915, str. 4.
– Brün., 207 m Seehöhe, Mähren. *Panorama mit Spielberg: Aus grosser Zeit 1914-15*. Wien: Paul Ledermann, 1915, pohlednice.

1918 – SCHULLER, Leonhard. *Kriegerheimstätten*. Brün.: Rudolf Maria Rohrer, 1918, plakát.

1923 – RUHL, Moritz. *Die Flaggen der Kriegs- und Handels-Marinen aller Staaten der Erde: Nebst den Signalflaggen, den Landesfarben der europäischen Staaten und der schweizer Cantone, den ehemaligen Landesfarben der deutschen Staaten und der preussischen Provinzen, sowie Oesterreich-Ungarns und seiner Kronländer vor dem Weltkrieg*. 12. Leipzig: Moritz Ruhl, 1923, str. 16.

1924 – *President republiky na Moravě: Ozdobení města Brna prapory*. In: Moravská orlice. Č. 141, 1924, str. 2.

1928 – *Die Flaggen und Wappen der Welt*. Wien: Abadie-Papiergesellschaft, 1928, tab. 65.

1934 – *Barvy zemi a státu*. In: Moravan: Kalendář na rok obývaný 1935. Bmo: Občanská tiskárna, 1934, str. 28.

1937 – *Barvy zemi a státu*. In: Selka: Kalendář pro katolické selské ženy a doerušky československé na obyčejný rok 1938. Bmo: Občanská tiskárna, 1937, str. 15.

1968 – HAVLÍK, Lubomír. *Morava a československý státní znak*. In: Vlastivědný věstník moravský. Č. 3, 1968, str. 380.

1990 – *Jak vypadala moravská vlajka?* In: Stráž lidu: Prozačními listy rady ONV v Olomouci. Č. 21, 1990, str. 4.
– HAVLÍK, Lubomír. *Symboly moravské identity*. In: Moravskoslezská orlice: Týdeník hnutí za samosprávnou demokracii – Společnost pro Moravu a Slezsko. Č. 14, 1990, str. 12.
– MICHNA, Pavel. *Moravská žlutá a červená: Ke třicátému výročí zrušení zemských barev*. In: Lidová demokracie: Deník Československé strany lidové. Č. 272, 1990, str. 6.

1996 – PERNES, Jiří. *Pod moravskou orlicí aneb Dějiny moravanství*. Bmo: Barister & Principal, 1996, str. 138, 164, 213, 245, 247.

2000 – MINAHAN, James. *One Europe, Many Nations: A Historical Dictionary of European National Groups*. Westport, Connecticut: Greenwood Press, 2000, str. 482.

2002 – MINAHAN, James. *Encyclopedia of the Stateless Nations: Ethnic and National Groups Around the World*. Sv. 3. Westport, Connecticut: Greenwood Press, 2002, str. 1302.

2006 – BILÝ, Jiří. *Moravská orlice: Symbol panovníka, země a národa*. In: Moravský historický sborník: Ročenka Moravského národního kongresu 2002-2005. Bmo: Moravský národní kongres, 2006, str. 302-303, 306, 321, 324, 326.
– ŠEBESTA, Jaroslav. *Vývoj moravských zemských práv*. In: Moravský historický sborník: Ročenka Moravského národního kongresu 2002-2005. Bmo: Moravský národní kongres, 2006, str. 778, 807.

2008 – *Fakta o Moravě*. In: Čilichili. Č. 1, 2008, str. 28.
– PREUŠ, Volker. *Der Flaggenfinder*. Koblenz: Painsanta, 2008, str. 22.

2009 – KLIMES, Roman. *Zemské symboly na území Československa po roce 1918*. In: Heraldická ročenka 2009. Praha: Heraldická společnost v Praze, 2009, tab. 14, str. 52-53.

2011 – DVOŘÁK, Michal. *Moravský excalibur*. In: Koktej. Č. 9, 2011, str. 20.
– *European minority peoples: Poster of the European minorities of Western, central and Eastern Europe, of the peoples of the Caucasus and the Ural, the scattered peoples and the areas with strong identity*. 150 Flags are referred in this poster. www.eurominority.eu, 2011, mapa.

2012 – *100 European Nations: Poster of the minority and majority Nations of Europe. On the whole, they are nearly 100 flags which are referred and an original map of the European Nations*. www.eurominority.eu, 2012, mapa.

2015 – KOUDELKA, Zdeněk. *Znaky a vlajky Moravy a Slezska*. In: SCHELLE, Karel, Jaromír TAUCHEN. *Barvy v právu*. Ostrava: Nakladatelství KEY Publishing, 2015, str. 72-75.

2016 – SVOBODA, Rostislav, Jan STUDENÍK. *Listina císaře Bedřicha ze 7. prosince 1462 (historický dokument)*. 2016, video Moravské národní obce, www.youtube.com.

1925 – KARAS, Josef František. *Tonoucí hvězda mořská*. Sv. 1. Brno: Ruch, 1925, str. 123-128.

2009 – [STUDENÍK, Jan.] *Moravská zemská vlajka*. 2009, prospekt Moravské národní obce, www.zamoraru.eu.

2010 – [STUDENÍK, Jan.] *Moravská zemská vlajka*. 2010, prospekt Moravské národní obce, www.zamoraru.eu.
– *Úřady ozdobí moravská zemská vlajka*. In: Týden na severu. Č. 26, 2010, str. 1, 3.
– BENEŠÍK, Ondřej. *Obec vyvěsila Moravskou vlajku*. In: Zpravodaj obce Strání. Č. 4, 2010, str. 2.

2011 – [STUDENÍK, Jan.] *Moravská zemská vlajka*. 2011, prospekt Moravské národní obce, www.zamoraru.eu.
– *Výzva Moravské národní obce*. In: Zpravodaj městské části Brno-Útěchov. Č. 1, 2011, str. 1.
– MLEJNEK, Ondřej. *Moravská vlajka*. In: Zpravodaj obce Habruška. Č. 1, 2011, str. 14.
– *Starosta obce Hlušovice a zastupitelstvo obce zve na zehňání moravské vlajky*. In: Co? v Hlušovicích. Č. 3, 2011, str. 20.
– *Vyvěšení moravské zemské vlajky na budově Obecního úřadu*. In: Vrchy: Občasník obecního úřadu Věcov. Č. 6, 2011, str. 2.
– NESIBA, Jiří. *Moravská vlajka na radnici*. In: Židenický zpravodaj: zpráva pro občany Juliánova, Zábřovic a Židenice. Č. 7-8, 2011, str. 4.
– PARKAN, František, Tomáš MIKESKA a Markéta PARKANOVÁ. *Dějepis: učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*. Sv. 9. Pízeň: Nakladatelství Fraus, 2011, str. 139.
– PARKAN, František, Tomáš MIKESKA a Markéta PARKANOVÁ. *Dějepis: příručka učitele pro základní školy a víceletá gymnázia*. Sv. 9. Pízeň: Nakladatelství Fraus, 2011, str. 187.

2012 – [STUDENÍK, Jan.] *Moravská vlajka*. 2012, prospekt Moravské národní obce, www.zamoraru.eu.
– *European peoples: ethnographical map of nations and historical regions. This new map shows more than 160 peoples and nations in Europe (National states and Stateless nations living in minorized situation) to Caucasus and Ural*. This map shows the 540 historical regions of Europe (+ 320 subregions). People classification by groups. www.eurominority.eu, 2012, mapa.
– HÝSEK, Ondřej, Lukáš Hadwiger ZÁMEČNÍK a Anna HÝSKOVÁ. *Morava – dějiny země uprostřed Evropy: učebnice pro střední školy / víceletá gymnázia a žáky druhého stupně ZŠ k obhacení základního učiva*. Bmo: Gymnázium Integra, 2012, str. 323.
– *Poznáváme minulost Moravy*. 1. a 2. díl. 2012, DVD pro Gymnázium Integra, www.hd-production.cz.

2013 – [STUDENÍK, Jan.] *Moravské barvy a symboly / Moravské barvy, prapory a vlajky / Moravská vlajka / Moravské vlajky v učebnicích: Markrabčí standardy*. 2013, prospekt Moravské národní obce, www.zamoraru.eu. [Moravské barvy a symboly] byly citovány v diplomové práci na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity jako učební pomůcka pro žáky základních škol: HECKOVÁ, Eva. *Orel v historii, jazyku, literatuře a kultuře*. 2013, str. 30-32].
– [STUDENÍK, Jan.] *Moravská vlajka*. In: Větrný mlýn: Občasník občanů kloubického regionu. Č. 1, 2013, str. 8-9.
– 1150. výročí příchodu Cyril a Metoděje na Moravu. In: Zpravodaj obce Branšovice. Č. 2, 2013, str. 6.
– Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cyril a Metoděje. In: Zpravodaj obce Dukovany. Č. 1, 2013, str. 21.
– Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cyril a Metoděje. In: Informační list pro obyvatele obce Sílčuky. Č. 2 (74), 2013, str. 11.
– Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cyril a Metoděje. In: Jesenický zpravodaj: vydává Obecní úřad a Kulturní středisko v Jeseniku nad Odrou. Č. 2, 2013, str. 21.
– Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cyril a Metoděje. In: Vrchy: Občasník obecního úřadu Věcov. Č. 3, 2013, str. 2.
– Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cyril a Metoděje. In: Sněženský zpravodaj. Č. 4, 2013, str. 10.
– Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cyril a Metoděje. In: Zpravodaj obce Hluboké. Č. 4, 2013, str. 5.
– Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cyril a Metoděje. In: Karelský dnešek: Měsíčník Obecního úřadu Karle. Č. 4-5, 2013, str. 2.
– Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cyril a Metoděje. In: Zpravodaj obce Mořkov. Č. 5, 2013, str. 9.
– Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cyril a Metoděje. In: Rybský zpravodaj: vydal Obecní úřad Rybí. Č. 7, 2013, str. 15.
– *Moravské vlajce*. In: Obecní zpravodaj: Náklo, Mezice, Lhota nad Moravou. Č. 4, 2013, str. 4.
– *Pozvánka na kulturní akci*. In: Obecní zpravodaj: Hladké Životice. Č. 2, 2013, str. 21-22.
– *Země Morava...* In: Zpravodaj: Moravský Písek. Č. 2, 2013, str. 15.
– SVOBODA, Rostislav. *Zemské vlajky Moravy, Čech a Slezska*. In: Veřejná správa. Č. 25-26, 2013, str. 39.
– *Europe of nations: 80 sovereign nations and Stateless nations together on the same map. With all the historical regions. For each nation the official or ethnical flag*. www.eurominority.eu, 2013, mapa.
– HOSKOVEC, Michal. *Právní kontinuita autonomie Moravy*. Ostrava: Nakladatelství KEY Publishing, 2013, str. 14.

2014 – [STUDENÍK, Jan.] *Moravská vlajka*. 2014, prospekt Moravské národní obce, www.zamoraru.eu. [Prospekt se používal také v roce 2015].
– *Z činnosti obce*. In: Zprávičky z Tučina. Č. 31, 2013/2014, str. 2.
– *Historie moravské vlajky*. In: Loďnický informační list. Č. 7, 2014, str. 3.
– Moravská vlajka na počest příchodu Cyril a Metoděje. In: Omický zpravodaj. Č. 6, 2014, str. 7.
– Moravská vlajka na počest příchodu Cyril a Metoděje. In: Liptalický zpravodaj. Č. 2, 2014, str. 9.
– Moravská vlajka na počest příchodu Cyril a Metoděje. In: Ústecký zpravodaj. Č. 2, 2015, str. 16.
– Moravská vlajka na počest příchodu Cyril a Metoděje. In: Zpravodaj obce Malá Bystřice. Č. 6, 2015, str. 3.
– Moravská vlajka na počest příchodu Cyril a Metoděje. In: Jemnické listy. Č. 6, 2015, str. 21.
– Moravská vlajka na počest příchodu Cyril a Metoděje. In: Tokolický zpravodaj. Č. 68, 2015, str. 22.
– Moravská vlajka na počest příchodu Cyril a Metoděje. In: Sotkolický zpravodaj. Č. 6-7, 2015, str. 1.
– Moravská vlajka: Město Jevíčko dne 5. 7. 2015 vyvěsí moravskou vlajku u příležitosti svátku sv. Cyril a Metoděje. In: Jevícký zpravodaj: se zprávami z Biskupic, Chonic a Jaroměřovic. Č. 7, 2015, str. 1.
– *Na oslavu státního svátku 5. července 2015 vyvěsíme na obecním úřadě moravskou vlajku*. In: Tichavský zpravodaj. Č. 3, 2015, str. 7.
– HÝSEK, Ondřej. *Královopolská radnice vyvěsí na svátek Cyril a Metoděje moravskou vlajku*. In: Královopolské listy: Časopis městské části Brno-Královo Pole. Č. 7-8, 2015, str. 2.
– MLEJNEK, Ondřej. *Na radnici zavěsila moravská vlajka*. In: Ochozský zpravodaj. Č. 3, 2015, str. 18.
– SKOUMAL, Tomáš. *Radnice vyvěsí moravskou vlajku*. In: Bludovčan. Č. 6, 2015, str. 7.
– UNGER, David, Jan STUDENÍK. *Co je to za vlajku? Naša...* In: Obec Rataje: Obecní zpravodaj. Č. 1, 2015, str. 10-11.

2016 – [STUDENÍK, Jan.] *Znaky a vlajky Moravy / Dějiny „žluté a červené“ v datech / Názory heraldiků a vexilologů*. 2016, prospekt Moravské národní obce, www.zamoraru.eu.
– Moravská vlajka bude vyvěšena na počest příchodu Cyril a Metoděje. In: Troubský hlasatel. Č. 126, 2016, str. 3.
– Moravská vlajka na počest příchodu Cyril a Metoděje. In: Čebínský zpravodaj. Č. 6/7, 2016, str. 7.
– *Hranické televizní zpravodajství*. [11. července] 2016, video města Hranic, www.youtube.com.
– LŮČKA, Radek. *Moravské národní písně a koledy: 160 písní pro zpěv, klávesové nástroje, flétnu, housle, kytaru a další nástroje*. Brumovice: Carpe diem, 2016, obálka.
– BIMKA, David. *Jaká by byla Evropa národů*. In: 100+1: Zahraniční zajímavost. Č. 2, 2016, str. 60-61.

2017 – STUDENÍK, Jan. *Erbovní privilegium pro Moravu / Dějiny „žluté a červené“ v datech / Zemská vlajka Moravy / Názory heraldiků a vexilologů*. 2017, prospekt Moravské národní obce, www.zamoraru.eu. [Upravené a doplněné verze.]

Mgr. Jan Studeník © 2017
Moravská národní obce, z. s.

„Moravskou vlajku stále upravují předpisy vydané v 19. století a historicky vzniklé zvyklosti, protože až do 19. století byl pramenem práva u nás i obyčej. Platí zde recepce práva habsburské monarchie novým československým státem, který převzal platné právo na území Čech, Moravy a Slezska, ať již bylo vytvořeno ústředními orgány ve Vídni či orgány zemi. V roce 1920 byl přijat nový zákon o státních symbolech, který se však nedotkl zemských vlajek. Po roce 1989 se znovu začalo uplatňovat užívání moravské vlajky. Přičemž vedle žlutočervené varianty se objevuje i další, kdy se na moravskou vlajku klade zemský znak.* Zde se však musí respektovat to, že státní vlajka se vyvěšuje na čestnějším místě.“

* V roce 2003 byla moravská žlutočervená orlice opět uzákoněna, a to ve 4. poli znaku i praporu Jiřihomoravského kraje.

Reakce představitelů samospráv

JIHOČESKÝ KRAJ

HŘÍŠICE (okres Jindřichův Hradec) – Jiří Doležal, starosta: „Budeme vyvěšovat moravskou vlajku, jsme na Moravě. I při volbě obecního praporu zvítězila verze v moravských zemských barvách.“ ● **JILEM** (okres Jindřichův Hradec) – Jaroslav Šlesinger, starosta: „Tu myšlenku podpoříme a moravskou vlajku vyvěsíme.“

PARDUBICKÝ KRAJ

GRUNA (okres Svitavy) – Alois Křivánek, starosta: „Jsme stále Moraváci, cítíme se Moraváci srdcem, vlajku vyvěšujeme pravidelně.“ ● **JEVIČKO** (okres Svitavy) – Pavel Sedlák, tajemník: „Rada města Jevíčko projednala možnost vyvěšení vlajky Moravy na radnici města, a jelikož jsme si ji zakoupili a podporujeme tuto akci, bude opětovně v uvedený termín vyvěšena.“ ● **MLADĚJOV NA MORAVĚ** (okres Svitavy) – Drahomíra Lišková, starostka: „Už ji máme přichystanou, je to taková připomínka toho, že jsme Moraváci.“

KRAJ VYSOČINA

ČÁSLAVICE (okres Třebíč) – Vladimír Bartes, starosta: „Už si přesně nevzpomínám, jak se k nám tato informace dostala, možná jsme ji poprvé viděli na internetu, každopádně jsme to hned podpořili. Vlajku od té doby vyvěšujeme každý rok.“ ● **KNĚŽEVES** (okres Žďár nad Sázavou) – Pavel Petr, starosta: „Obec Kněževes se na svém zasedání 25. května dohodla na vyvěšení moravské vlajky a připojení k iniciativě vašeho spolku. Dohodli jsme se na radě, že jsme Moraváci, a že budeme vyvěšovat moravskou vlajku, dokonce už ji máme.“ ● **MARKVARTICE** (okres Třebíč) – Vlastimil Klusák, starosta: „Hlásíme se k Moravě. Podle mě to není nic špatného, Morava byla a stále je.“ ● **OSOVÉ** (okres Žďár nad Sázavou) – Luboš Sedláček, starosta: „Určitě, určitě, jsme hrdí moravští patrioti!“ ● **OTÍN** (okres Jihlava) – Jan Vilímeček, starosta: „Ano, většina našich obyvatel se cítí Moravany.“ ● **PUCOV** (okres Třebíč) – Josef Svoboda, starosta: „Obec Pucov měla samozřejmě vyvěšenou moravskou vlajku, činili jsme tak už i dříve, i když to nebylo organizované. Jenom pro informaci, obec Pucov vyvěšuje moravskou vlajku na všechny státní svátky a významné dny obce. Jedinou výjimku tvoří volby, kdy nám to bylo nedoporučeno krajským úřadem.“ ● **VOJNŮV MĚSTEC** (okres Žďár nad Sázavou, Čechy) – Karel Malivánek, starosta: „Rada městyse Vojnův Městec rozhodla, že se městyse Vojnův Městec připojí 5. července k vyvěšení moravské vlajky na radnici ve Vojnově Městci. Zároveň vám potvrzují, že takto budeme činit po celý zbytek tohoto volebního období.“

OLOMOUCKÝ KRAJ

BLUDOV (okres Šumperk) – Pavel Ston, starosta: „Ať žije naše Morava! Dokud budu starostou, moravská vlajka bude v Bludově vlát.“ ● **DŘEVNOVICE** (okres Prostějov) – Bohumila Charvátová, starostka: „Je důležité vychovávat děti k vlastenectví. Určitě budeme i v budoucnu spolupracovat.“ ● **DRŽOVICE** (okres Prostějov) – Blanka Kolečkářová, starostka: „Já vám přeji, ať se vám daří. To co děláte je velmi záslužné. Počítejte s námi i do budoucna.“ ● **HANUŠOVICE** (okres Šumperk) – Ivana Vokurková, starostka: „Já su hrdá Moravanka, moravskou vlajku vyvěším velice ráda. Pošlete plakát na vaše akce.“ ● **HRADČANY** (okres Přerov) – Blažena Mikulíková, starostka: „Nejen my na úřadě, ale většinová společnost ze širokého okolí vaši moravskou iniciativu podporuje. Jsme Moravané.“ ● **HUSTOPEČE NAD BEČVOU** (okres Přerov) – Jůlia Vozáková, starostka: „Je důležité připomínat moravská výročí, aby se v naší společnosti vžila.“ ● **KLENOVICE NA HANĚ** (okres Prostějov) – Stanislav Cetkovský, starosta: „Uvědomujeme si, že tato iniciativa je potřeba. Můžete s námi počítat.“ ● **KOMÁROV** (okres Olomouc) – Danuše Lhotáková, starostka: „Pereme se za to, že jsme Moraváci.“ ● **KŘELOV-BRUCHOTÍN** (okres Olomouc) – Jiří Spumý, starosta: „Ve vyvěšování moravské vlajky pokračujeme! Když budete něco potřebovat, dejte vědět.“ ● **LIPOVÁ** (okres Prostějov) – František Šustr, starosta: „My jsme u nás upravili všechno tak, abychom mohli pravidelně vyvěšovat, nemáme s tím žádný problém. Kdyby lidé navštěvovali Německo nebo Rakousko, viděli by, že je to normální a přirozené.“ ● **LIPOVÁ** (okres Přerov) – Zdeněk Zámečník, starosta: „My nejsme žádní nacionalisté, ale jsme Moravané, a jsme na to také hrdí. Vlajku vyvěšujeme, a když jsou cyrilometodějské slavnosti, tak máme i průvod s moravskou vlajkou.“ ● **OSEK NAD BEČVOU** (okres Přerov) – Martin Engl, starosta: „Vlajku vyvěšujeme už delší dobu. Beru to jako gesto, Morava má svou historii a k území, kde žijeme, mám větší vztah než například k Čechům.“ ● **PŘEROV** (okres Přerov) – Petr Měřínský, náměstek primátora: „Věříme, že každý člověk, který zná dějiny své země a své kořeny, ví, kam patří. Na co být hrdý a čeho si váží. Je důležité, aby lidé neztratili hrdost na svou zemi, ctili její historii i tradiční hodnoty. Vždyť na hodnotách křesťanství stojí celá naše kultura.“ ● **ROVENSKO** (okres Šumperk) – Josef Šincel, starosta: „Jsme nejsevernější výspa Moravy, máme vlajku vyvěšenou většinu roku.“ ● **STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM** (okres Šumperk) – Jiří Kamp, starosta: „Ve vyvěšování pokračujeme každý svátek. Jsme na vaší straně, rozhodně budeme v práci pro Moravu pokračovat.“ ● **VRANOVICE-KELČICE** (okres Prostějov) – Irena Blažková, starostka: „U nás vlaje moravská vlajka jak ve Vranovicích, tak i v Kelčicích. Naše moravská vlajka je opravdu krásná, žlutá a červená jsou naše oblíbené barvy.“

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

BRAVANTICE (okres Nový Jičín) – Ivo Kočíš, starosta: „Moravskou vlajku jsme koupili, abychom ji vyvěšovali. Dávejte nás na seznam automaticky každý rok.“ ● **FRÝDLANT NAD OSTRAVICÍ** (okres Frýdek-Místek) – Iva Lichnová, vedoucí: „Rada města Frýdlant nad Ostravicí schválila každoroční vyvěšování moravské vlajky na budově městského úřadu ve Frýdlantu nad Ostravicí, dne 5. července k výročí příchodu slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu.“ ● **HEŘMANICE U ODER** (okres Nový Jičín) – Vendula Jarošová, starostka: „Ano, schválili jsme si to jako tradici, vlajku budeme vyvěšovat.“ ● **JISTEBNÍK** (okres Nový Jičín) – Josef Voral, starosta: „Jsem patriot, vyvěšujeme a budeme vyvěšovat!“ ● **KRÁSNÁ** (okres Frýdek-Místek, Slezsko) – Pavla Boháčiková, starostka: „Těto iniciativy se rádi zúčastníme, moravskou vlajku budeme vyvěšovat.“ ● **VYSOKÁ** (okres Bruntál) – Marcela Hrančová, starostka: „To nejlepší je tady u nás na Moravě a ve Slezsku, nemusíme to hledat na druhém konci světa. Proto podporujeme tuto moravskou iniciativu.“

ZLÍNSKÝ KRAJ

FRANCOVA LHOTA (okres Vsetín) – Karel Matuš, starosta: „Rada obce Francova Lhota schválila připojení se k iniciativě Za vyvěšování moravské vlajky. Tato bude vyvěšována vždy 5. července a ostatní významné dny Moravy a naší obce.“ ● **HLUK** (okres Uherské Hradiště) – Martin Křizán, starosta: „Sdělujeme vám, že rada města schválila vyvěšení moravské zemské vlajky ve státní svátek dne 5. července 2016, 2017, 2018 na budově městského úřadu.“ ● **LIPOVÁ** (okres Zlín) – Miroslav Pala, starosta: „Ano, vlajka nám tu visí pořád a bude stále, dokad tady budu.“ ● **PAŠOVICE** (okres Uherské Hradiště) – Vlastimil Řezníček, starosta: „V tomto vás rozhodně podpoříme.“ ● **POHOŘELICE** (okres Zlín) – Jaroslav Němeček, starosta: „Neptejte se každý rok! Vyvěšujeme, jsme Moraváci tělem i duší.“ ● **SALAŠ** (okres Uherské Hradiště) – Jitka Točková, starostka: „Vlajku Moravy budeme od tohoto roku v naší obci vyvěšovat a rádi.“ ● **VELETINÝ** (okres Uherské Hradiště) – Tomáš Trtek, starosta: „Moravskou vlajku máme skutečně vyvěšenou trvale.“ ● **ZUBŘÍ** (okres Vsetín) – Lubomír Vaculín, starosta: „My sa za tu našu Moravu nestydíme, moravskou vlajku vyvěsíme!“

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

BOŽICE (okres Znojmo) – Jiří Čada, místostarosta: „Obec Božice bude pravidelně každý rok 5. července při příležitosti státního svátku vyvěšovat moravskou vlajku.“ ● **BRNO-JIHOMORAVSKÉ HEJTMANSTVÍ** (okres Bno-město) – Věra Vojáčková, ředitelka: „Jihomoravský kraj se k této iniciativě Moravské národní obce, stejně jako v předchozích letech, připojí. U příležitosti svátku sv. Cyrila a Metoděje tak na bměnském sídle Jihomoravského kraje vedle státní vlajky ČR a praporu Jihomoravského kraje zavlaže také vlajka v moravských zemských barvách – žluté a červené doplněná moravským zemským erbem. Nepůjde přitom o žádný projev moravského nacionalismu, ale o vyjádření úcty k bohaté historii Moravy, která je kolébkou naší státnosti a přinesla střední Evropě a České republice také kořeny křesťanství.“ ● **BRNO-TUŘANY** (okres Bno-město) – Eva Rosenbergová, referentka: „Rada MČ dne 16. 5. 2016 souhlasila s vyvěšením moravské vlajky dne 5. července při příležitosti státního svátku pro rok 2016. Vlajka bude žluto-červená, žluto-červeně šachovaná orlice na modrém štítu.“ ● **TROUBSKO** (okres Bno-venkov) – Irena Kynclová, starostka: „Obec Troubsko pořídila moravskou vlajku a letos ji poprvé vyvěsíme. S hrdostí se připojíme k dalším obcím a městům, abychom tak uctili tradice a historii Moravy.“

Významné moravské dny a svátky

7. BŘEZEN – DAVID ZEISBERGER

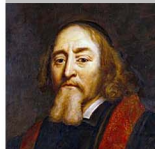
V tento den je vhodné vyvěsit **moravskou vlajku** společně s vlajkou obecní či městskou.

Připomínáme si narození moravského misionáře a překladatele **Davidy Zeisbergera** – „Apoštola indiánů“ (* 7. března 1721; † 17. listopadu 1808), duchovního církve Moravských bratří či Moravské církve, tj. obnovené Jednoty bratrské v severní Americe. Jeho křesťanské misie vedené nenásilnou formou byly natolik úspěšné, že se několik indiánských kmenů, zejména Mohykanů a Delavarů, přejmenovalo po křtu na Moravany či Moravské indiány.

28. BŘEZEN – JAN AMOS KOMENSKÝ „MORAVUS“

V tento den je vhodné vyvěsit **moravskou vlajku** společně s vlajkou obecní či městskou.

Připomínáme si narození moravského filosofa a pedagoga **Jana Amose Komenského** – „Učitele národů“ (* 28. března 1592; † 15. listopadu 1670), posledního biskupa církve Jednoty bratrské. Jako exulant cestoval po Evropě, kde si získával věhlas. Komenský vyzýval k harmonii, humanismu, nápravě a toleranci. Vytvořil celou řadu děl z mnoha oborů, například slavnou mapu Moravy. Jeho poznatky vedly k modernizaci školství.

14. DUBEN – DEN MORAVSKÉ AUTONOMIE

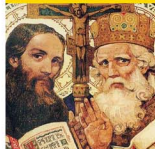
V tento den je vhodné vyvěsit **moravskou vlajku** společně s vlajkou obecní či městskou.

Připomínáme si usnesení **Moravského zemského sněmu** ze 14. dubna 1848, v němž moravští poslanci odmítli politické požadavky představitelů pražské inteligence k administrativnímu sloučení Moravy a Čech do jednoho útvary, ke splnutí obou zemských sněmů do jediného sněmu v Praze a k centralizaci všech moravských zemských úřadů (politických, právních a finančních) do Prahy. Byl také znovu potvrzen zákon o moravském jazyku.

5. ČERVENEC – CYRIL A METODĚJ | Den moravské vlajky

V tento den je vhodné vyvěsit **moravskou vlajku** společně s vlajkou státní a evropskou.

Slavíme svátek byzantských věrozvěstů svatých **Cyryla a Metoděje** – „Apoštolů Slovanů“. Svatý Cyril (Konstantin) byl filosof, diplomat a mnich (* 826; † 14. února 869). Jeho bratr, svatý Metoděj (Michael), byl úředník, mnich a později moravsko-panonský arcibiskup (* 813; † 6. dubna 885). V roce 863 uskutečnili misii na Moravu, kam přinesli křesťanství, vzdělanost a zákonodárství. Oba světci jsou hlavními patrony Moravy a spolupatrony Evropy.

15. SRPEN – PALÁDIUM ZEMĚ MORAVSKÉ

V tento den je vhodné vyvěsit **moravskou vlajku** společně s vlajkou obecní či městskou.

Připomínáme si **Paládium země moravské** – divotvorný obraz „černé“ Madony Svatotomské (dnes umístěný v bazilice minor na Starém Brně). Obraz pochází z 13. století a obsahuje relikviář uchovávající roušku s Kristovou krví. Ikoně bylo po staletí přičítáno množství zázraků, například záchrana Brna před Švédy roku 1645. V roce 1736 byl obraz slavnostně korunován. Paládium je mj. vyobrazeno i na moravských bojových zástavách z roku 1744.

15. ZÁŘÍ – KAREL STARŠÍ ZE ŽEROTINA

V tento den je vhodné vyvěsit **moravskou vlajku** společně s vlajkou obecní či městskou.

Připomínáme si narození moravského politika a diplomata **Karla staršího ze Žerotína** (* 15. září 1564; † 9. října 1636), hejtmana moravského a člena církve Jednoty bratrské. Žerotín byl velice vzdělaný a zásadový člověk, mj. dbal na ochranu moravských zemských práv a svobod. Jeho kvality byly uznávány jak příznivci, tak odpůrci. Za jeho působení se Morava stala svrchovaným a samostatným subjektem mezinárodního práva.

1. ŘÍJEN – JOŠT MORAVSKÝ

V tento den je vhodné vyvěsit **moravskou vlajku** společně s vlajkou obecní či městskou.

Připomínáme si zvolení **Jošta Lucemburského** (* 1351; † 18. ledna 1411), markraběte moravského a markraběte braniborského, římským králem. Volba se uskutečnila 1. října 1410 ve Frankfurtu nad Mohanem. Jošt byl velice obratný a ctižádostivý panovník evropského formátu. Za jeho vlády se Morava (se sídelním městem Brnem) stala centrem Svaté říše římské. Jeho náhlou smrtí vymřeli moravští Lucemburkové po meči.

21. ŘÍJEN – KAREL RAKOUSKÝ

V tento den je vhodné vyvěsit **moravskou vlajku** společně s vlajkou obecní či městskou.

Připomínáme si památku blahoslaveného **Karla Habsbursko-Lotrinského** (* 17. srpna 1887; † 1. dubna 1922), posledního císaře rakouského a markraběte moravského. Mezi lety 1916 až 1918 řídil osudy mocnářství v době zuřící první světové války. Byl mužem velké morální integrity a pevné víry, jenž vždy hledal jen to nejlepší pro své národy. Držel se ideálů spravedlnosti a míru. Bl. Karel je přimlucem Moravanů i národů sjednocující se Evropy.

28. ŘÍJEN – ROSTISLAV MORAVSKÝ | Den moravské státnosti

V tento den je vhodné vyvěsit **moravskou vlajku** společně s vlajkou státní a evropskou.

Slavíme svátek svatého **Rostislava** († po 870), krále moravského a vyznače. Mezi lety 862 až 863 požádal byzantského císaře Michaela III. o vyslání učitelů křesťanské víry, kteří by hlásali slovo Boží slovanským jazykem. Císař žádosti vyhověl a poslal své nejlepší muže – Cyrila a Metoděje. Rostislav tak moravsko-byzantskou aliancí upevnil moravskou státnost. Sv. Rostislav je spolupatronem Moravy a ochráncem moravského národa.

7. PROSINEC – ERBOVNÍ PRIVILEGIUM PRO MORAVU

V tento den je vhodné vyvěsit **moravskou vlajku** společně s vlajkou obecní či městskou.

Připomínáme si **Erbovní privilegium pro Moravu** ze 7. prosince 1462, vydané římským císařem Bedřichem III. Císař v této mimořádně cenné listině Moravanům dovolil, aby ve svém znaku místo orlice se šachy červenými a bílými, užívali orlici se šachy červenými a žlutými neboli zlatými. Obyvatelé Moravy tak po právu užívají heraldicky vznešenější zlato-červeně šachovanou orlici a z ní odvozené barvy zlatou a červenou.

Moravskou vlajku lze vyvěsit také při hodech, slavnostech či jiných místních událostech. Od 1. neděle adventní do svátku Tří králů se zavěšuje také moravská hvězda | www.moravskahvezda.eu

